

Vandprøver

Forstå dem og brug dem forebyggende

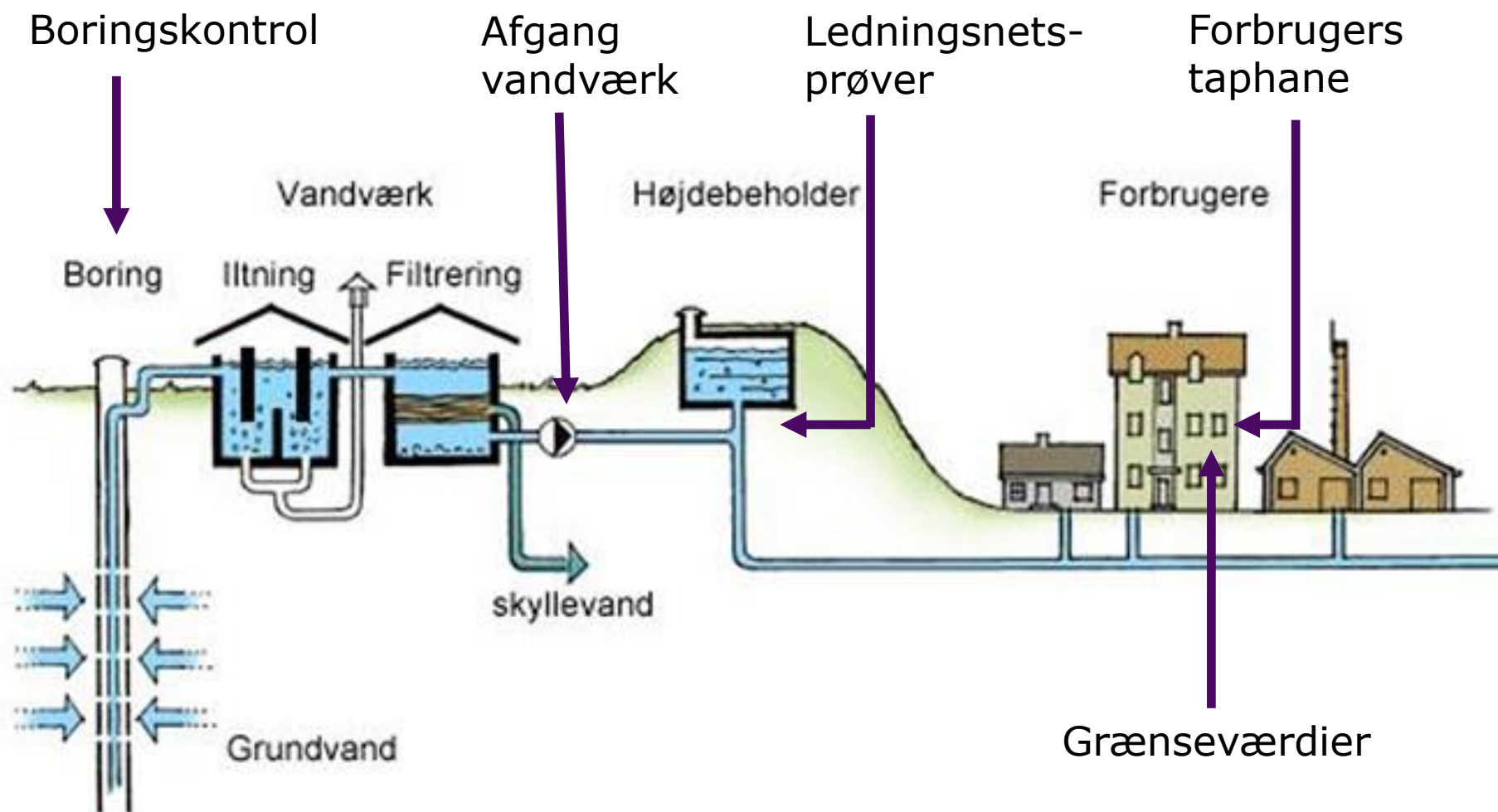

Ved Brian Badike Thomsen,
Projektleder, Slagelse Kommune
Danske småer, 12. april 2021

Disposition

1. Hvor kontrolleres vandet?
2. Hvad kontrolleres for?
3. Særlig vigtige parametre
4. Andre kontroller

Kontrol af vandkvalitet

Hvad bliver drikkevand og råvand analyseret for?

Søg på "Geus jupiter"

Klik på " National boringsdatabase (Jupiter) – GEUS"

Klik på "Adgang til data" i venstre side

Klik på "Søgeformular" (eller "Interaktivt kort")

[Jupiter – søgeformular](#)

[Jupiter - Interaktivt kort](#)

27 Kemiske hovedbestanddele

	Stof	Udtaget	Registreret	Godkendt	Mængde	Max.	Min.	Detektionsgrænse
⚠	▼ Ammoniak+ammonium	26. august 2020	22. september 2020	30. september 2020	<0,005 mg/l	0,05 mg/l		0,005
⚠	Ammoniak+ammonium-N	11. juni 1996	27. december 2006		0,37 mg/l	0,0388		
	▼ Anioner, total	15. november 2018	18. januar 2019	6. februar 2019	8,41 meq/l			8,41
	▼ Calcium	10. marts 2020	22. april 2020	29. april 2020	8 mg/l			0,5
	▼ Carbondioxid, aggr.	15. november 2018	18. januar 2019	6. februar 2019	5 mg/l	5 mg/l		5
	▼ Carbon,org,NVOC	26. august 2020	22. september 2020	30. september 2020	2,2 mg/l	4 mg/l		0,2
	▼ Chlorid	26. august 2020	22. september 2020	30. september 2020	32 mg/l	250 mg/l		0,5
	▼ Dihydrogensulfid	10. marts 2020	22. april 2020	29. april 2020	<0,02 mg/l	0,05 mg/l		0,02
	▼ Fluorid	15. november 2018	18. januar 2019	6. februar 2019	410 mg/l			0,04
	▼ Hydrogencarbonat	15. november 2018	18. januar 2019	6. februar 2019	410 mg/l			2
⚠ ⚠	▼ Hydrogensulfid-S	1. februar 1999	27. december 2006		<0,05 mg/l	0,047		
	▼ Inddampningsrest	15. november 2018	18. januar 2019	6. februar 2019	450 mg/l	1.500 mg/l		10
	▼ Ionbalance	15. november 2018	18. januar 2019	6. februar 2019				2,76
⚠	▼ Jern	2. december 2020				0,2 mg/l		0,01
	▼ Kalium	15. november 2018	18. januar 2019	6. februar 2019	5,7 mg/l	10 mg/l		0,05
	▼ Kationer, total	15. november 2018	18. januar 2019	6. februar 2019	7,96 meq/l			7,96
	▼ Magnesium	10. marts 2020	22. april 2020	29. april 2020	24 mg/l	50 mg/l		0,2
	▼ Mangan	10. marts 2020	22. april 2020	29. april 2020	0,1 mg/l	0,2 mg/l		0,01
	▼ Methan	10. marts 2020	22. april 2020	29. april 2020	<0,01 mg/l	0,01 mg/l		0,01
⚠	▼ Natrium	26. august 2020	22. september 2020	30. september 2020	61 mg/l	175 mg/l		0,3
	▼ Nitrat	26. august 2020	22. september 2020	30. september 2020				0,1
	▼ Nitrit	23. februar 2021	15. marts 2021	16. april 2021				0,001
	▼ Oxygen indhold	10. marts 2020	22. april 2020	29. april 2020	10,4 mg/l			0,2
	▼ Permanganattal KMnO4	15. oktober 2001	27. december 2006		6 mg/l			
	▼ Phosphor, total-P	15. november 2018	18. januar 2019	6. februar 2019	0,013 mg/l	0,15 mg/l		0,01
	▼ Sulfat	26. august 2020	22. september 2020	30. september 2020	12 mg/l	250 mg/l		0,5

15 Mikrobiologiske parametre

93 Pesticider, nedbrydningsprodukter og beslægtede stoffer

34 Organisk mikroforurening

13 Halogenerede alifatiske kulbrinter + nedbrydningsprodukter

12 Perfluorerede stoffer

De vigtigste parametre at holde øje med

Altid:

- Kimtal og coliforme bakterier
- Behandlingsparametre: Ilt, jern, mangan, ammonium, nitrit og arsen (+farve, lugt, temperatur, turbiditet)
- Miljøfremmede stoffer – pesticider

Nogle steder – ofte på småøer:

- Chlorid
- Nitrat og sulfat

Særlige tilfælde:

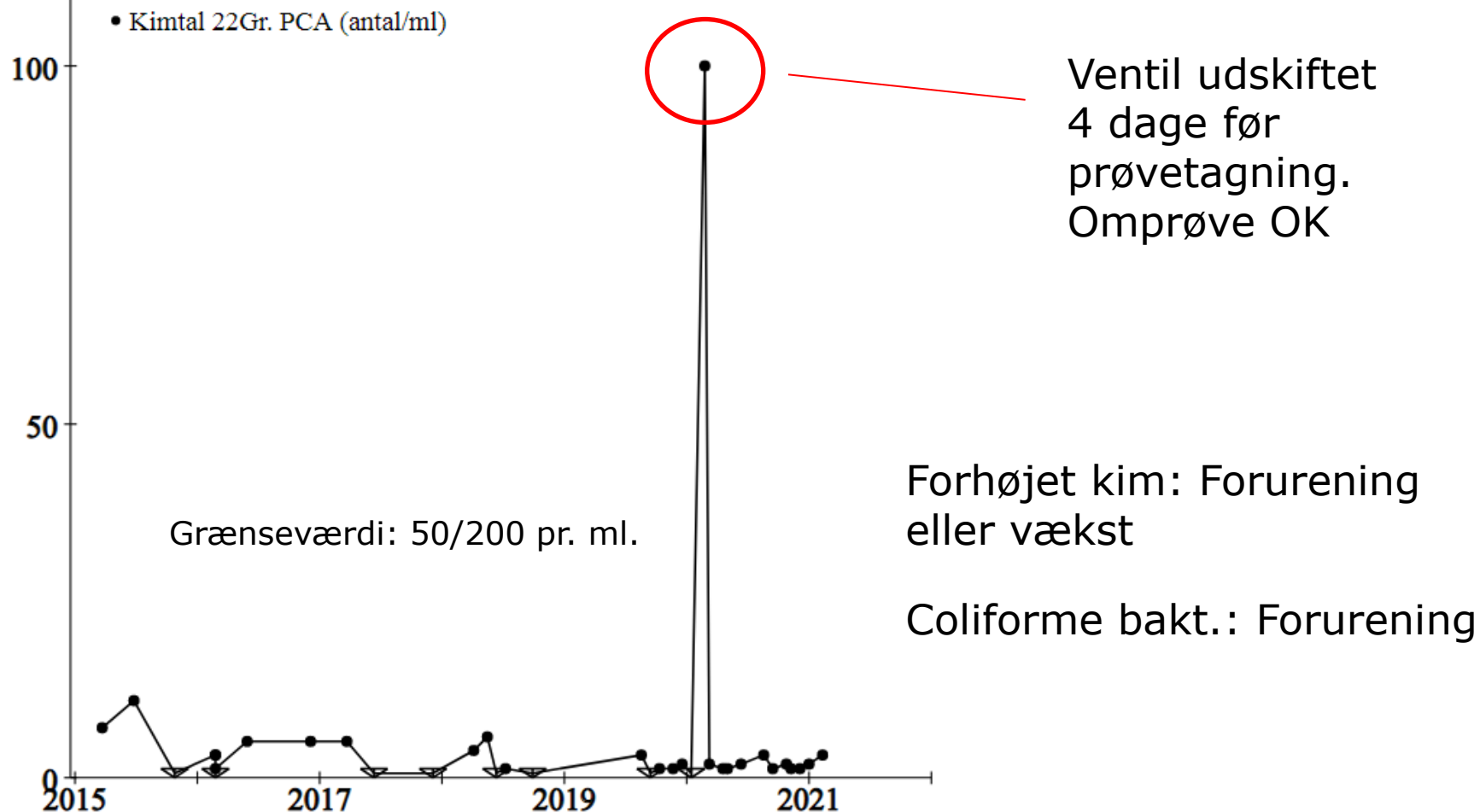
- Natrium, bor, nikkel, flourid.....

Hold øje med afvigelser fra normalen
og tendenser – og overskridelser

Kimtal og coliforme bakterier

- tegn på forurening af vandet

Anlæg: SK Vand A/S, Valbygårdsværket

Bakterier fundet i drikkevandet

Opdateret 16. december 2012 kl. 11:52

Kalundborg - 16. december 2012 kl. 11:46

Af Maja Andersen

Kontakt redaktionen

KALUNDBORG: Du skal koge dit vand, hvis du får fra Kalundborg Vandforsyning.

Lørdag kl. 13.00 blev der nemlig konstateret coliforme bakterier i drikkevandet i Kalundborg. Beboere på Lundevej fra 1-56, Skibbrogade 1-36, Bautrupvej, Hærvigsgade, Valdemarsgade, Vestre Havnevej, Bag Slotsgraven, Rosengade, Strandstræde og Vægtergangen skal koge vandet i to minutter.

Svar på prøver mandag

Du må dog gerne bade i vandet. Det er en

god idé at skylle sine vandinstallationer igennem ved at åbne for vandhanerne i nogle minutter. Du skal koge dit vand, indtil nye analyser har påvist, at det ikke længere er forurenet. Kalundborg Vandforsyning forventer svar på de nye analyser mandag.

Tiltag:

- Sundhedsmæssig vurdering
- Anvendelsesbegrænsninger?
- Opsporing af kilden
- Afhjælpning

Behandlingsparametre

- jern, mangan, ammonium, nitrit og arsen
- tegn på om anlægget virker

▪ Kr. Stillinge Vandværk – 1 boring

Parameter	Råvand	Rentvand	Grænseværdi
Ilt	0,4 mg/l	8,7 mg/l	-
Jern	1,9 mg/l	<0,01 mg/l	0,2 mg/l
Mangan	0,077 mg/l	<0,002 mg/l	0,05 mg/l
Ammonium	0,75 mg/l	0,007 mg/l	0,05 mg/l
Nitrit	0,019 mg/l	<0,001 mg/l	0,1 mg/l
Arsen	2,7 ug/l	0,7 ug/l	5 ug/l
Chlorid	43 mg/l	43 mg/l	250 mg/l

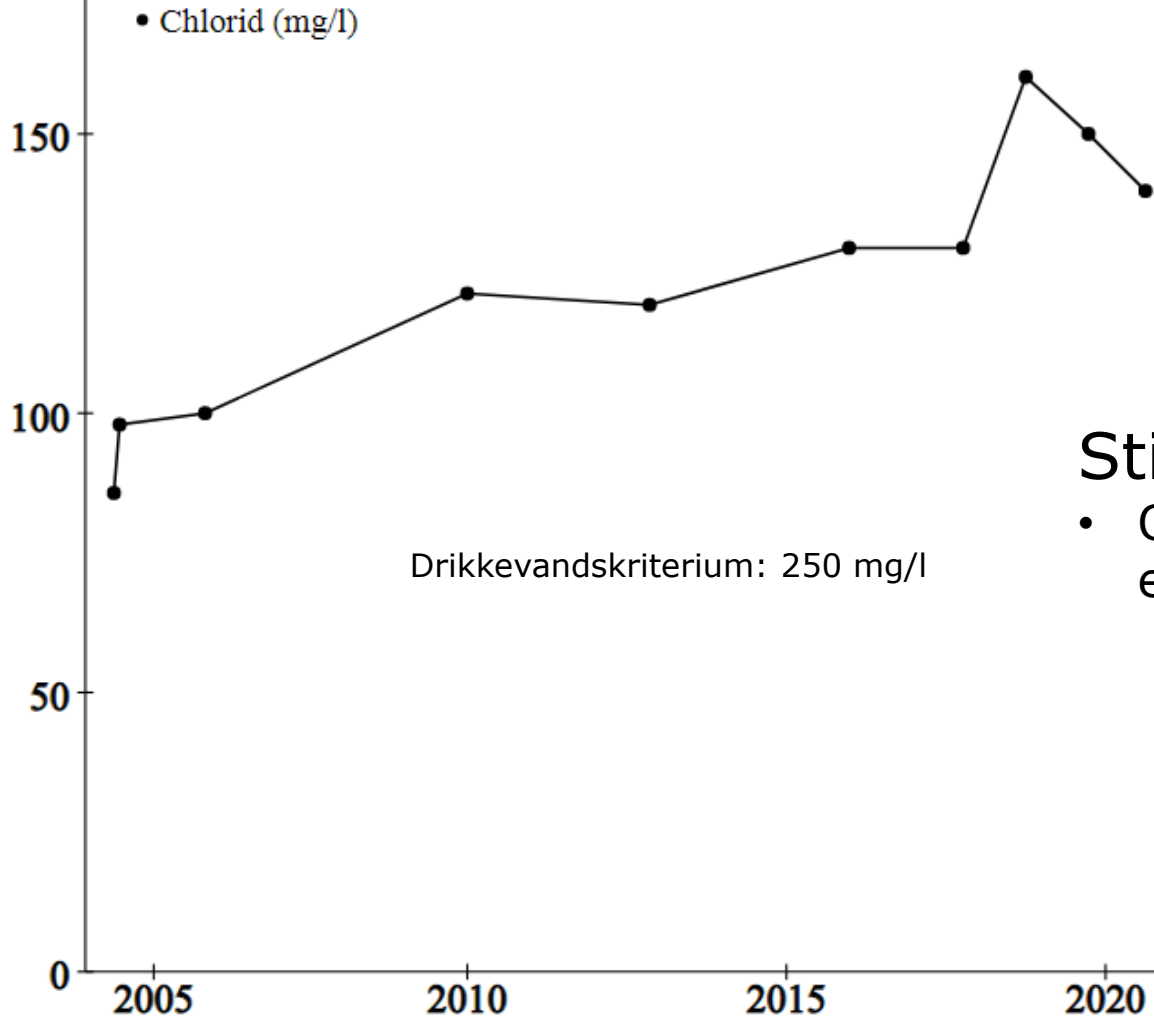
Overskridelse for jern, mangan, ammonium, nitrit (eller arsen):

- Vandbehandlingsanlægget virker ikke tilfredsstillende!
- Løsning: Find fejlen

Chlorid

– tegn på ikke-bæredygtig indvinding

Boring: 215.1032

Stigende chlorid:

- Overvej at reducere eller ændre indvinding

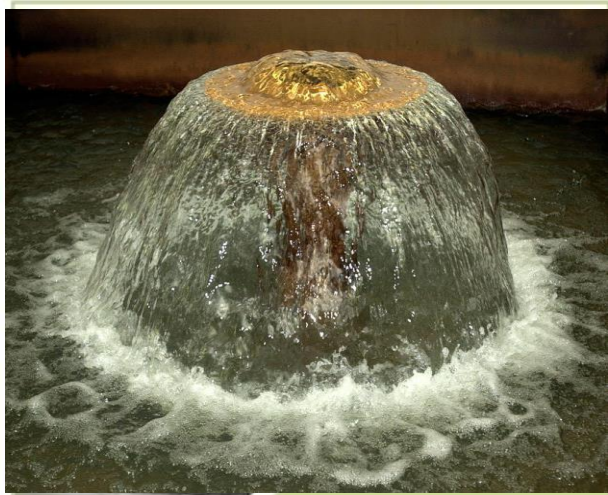
SK Forsyning finder pesticid i drikkevand

Slagelse - 24. august 2017 kl. 06:30

Af Kim Brandt

Kontakt redaktionen

SK Forsyning har fundet pesticid (giftstof) i drikkevandsboringer for første gang

nogensinde. Det medfører nu en større undersøgelse af samtlige drikkevandsboringer, som på sigt kan få konsekvenser for landbruget. - Der er dog ingen umiddelbar fare for sundheden, understreger kommunen.

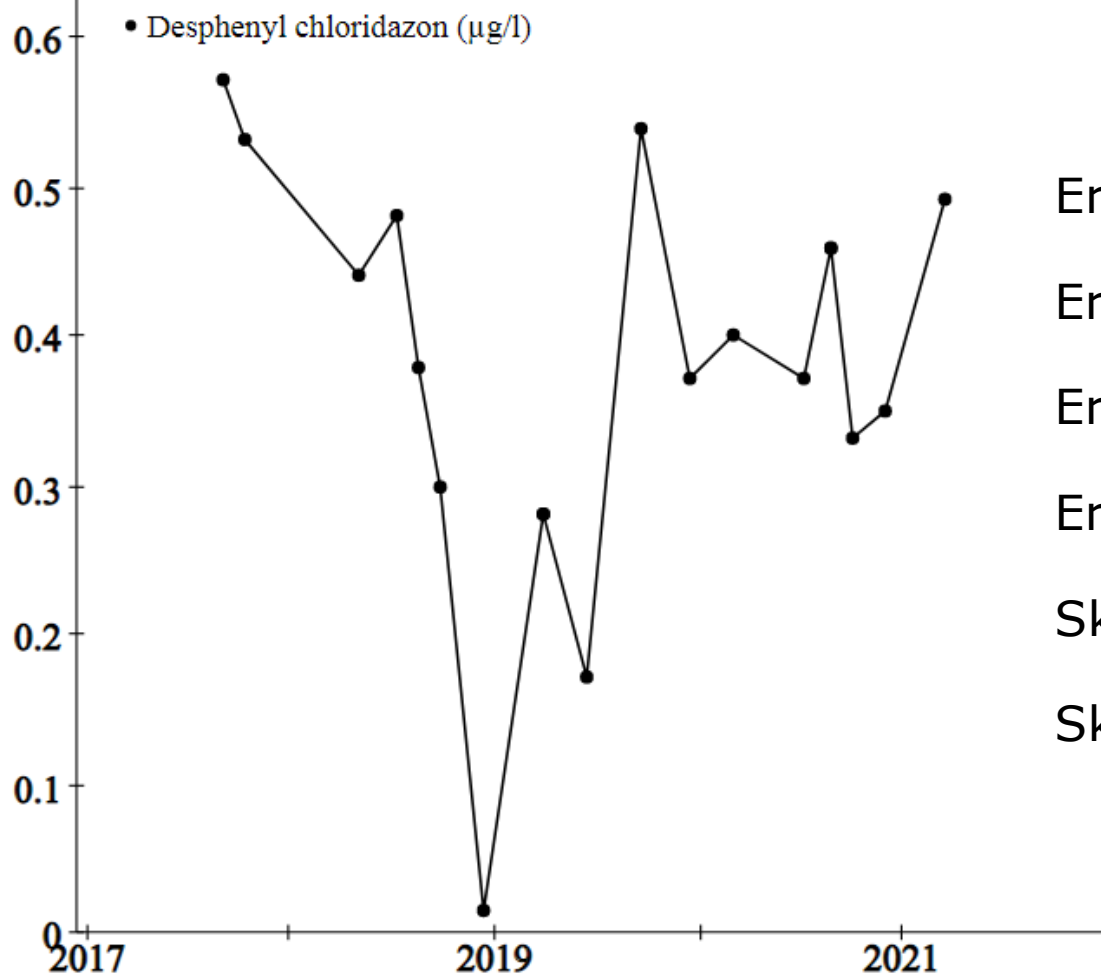
→ Læs også: [Fund af pesticid på vandværk ved Slagelse](#)

Kommunen har for nylig afsluttet en større analyse af sårbarheden ved de såkaldte kildepladser, hvor der foretages drikkevandsboringer i kommunen. Analysen

viser generelt, at mange af kildepladserne er godt beskyttet af et tykt lerlag, som forhindrer nedsivning af giftige stoffer som nitrat, pesticider med videre.

Pesticider

Boring: 215.919

Er det sundhedsskadeligt?

Er boringen utæt?

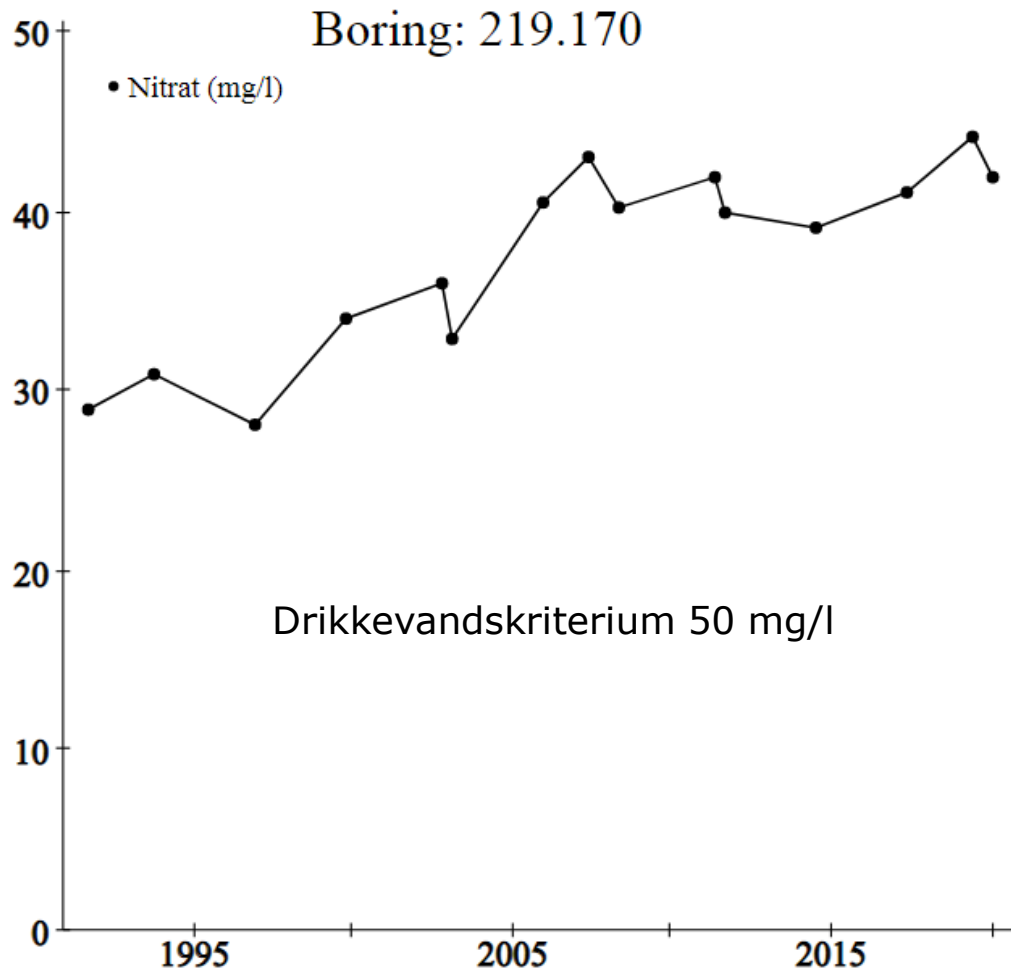
Er der oplagte kilder tæt på?

Er fortynding løsningen?

Skal boringen lukkes?

Skærpet overvågning?

Nitrat

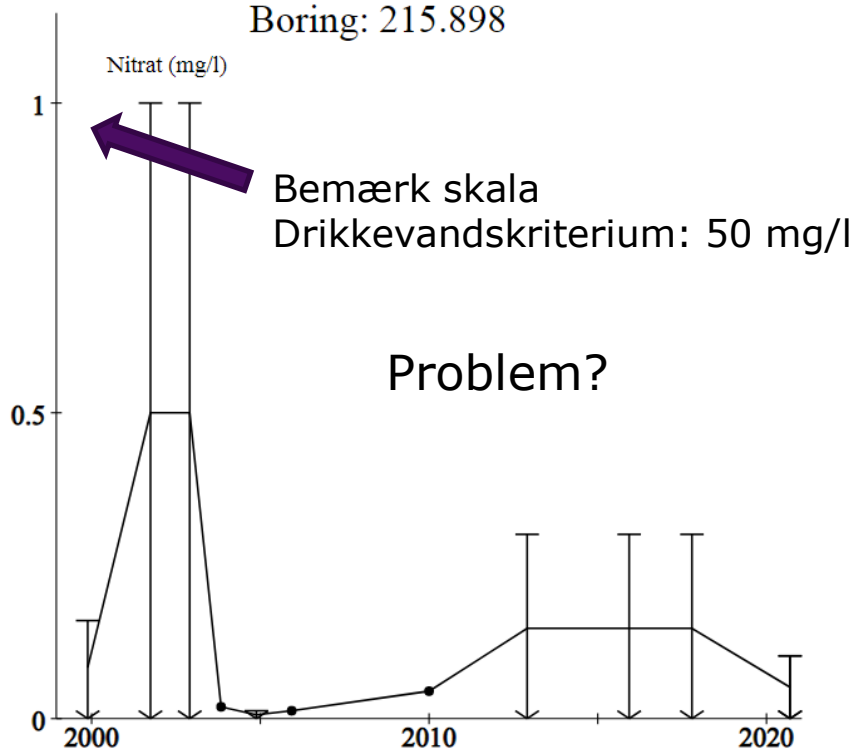

Høj nitrat:

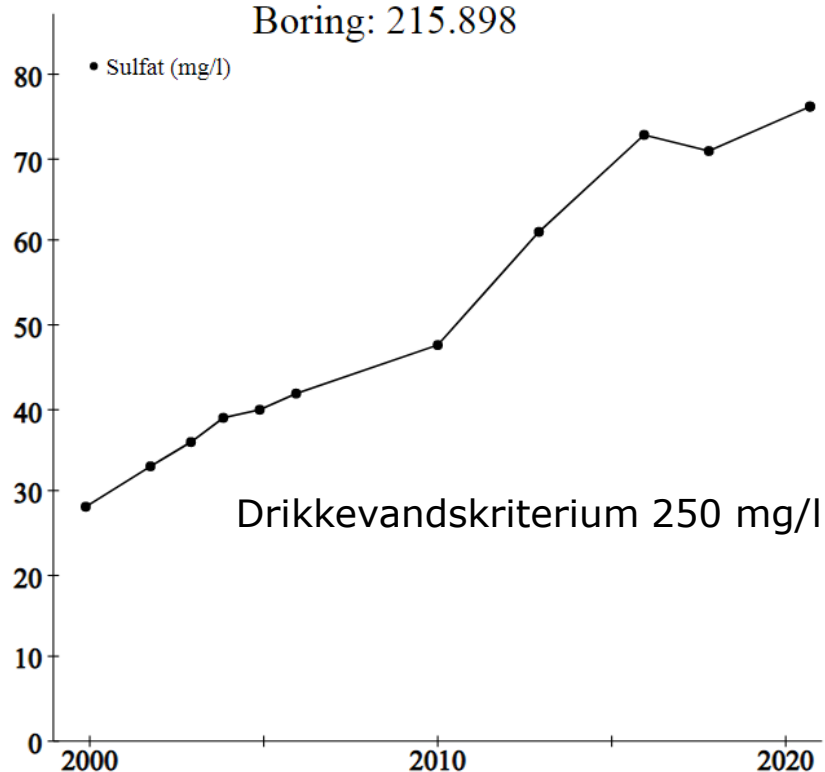
- Er det nødvendigt at begrænse landbrugsdriften?
- Kan vi blande os ud af problemet?

Nitrat og sulfat

Boring: 215.898

Boring: 215.898

Ikke et nitratproblem nu – men det kan komme!

Andre kontroller

- Indvinding pr. boring
- Pejlinger i ro og drift
- Beregn specifik sænkning
- Besigtigelse af boringer og vandværk
- Tilstandskontrol af boringer
- Inspektion af rentvandstank

